

Návrh metodiky Omezení rampování pro činný výkon na výstupu dle čl. 137 odst. 4 Nařízení Komise (EU) 2017/1485 ze dne 2. srpna 2017, kterým se stanoví rámcový pokyn pro provoz elektroenergetických přenosových soustav

17. 1. 2020

ČEPS, a.s. (dále jen „ČEPS“),

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení Komise (EU) 2017/1485 ze dne 2. srpna 2017, kterým se stanoví rámcový pokyn pro provoz elektroenergetických přenosových soustav (dále jen „SOGL“) v čl. 119 odst. 1 písm. c) stanovuje právo provozovatele přenosové soustavy (dále jen „PPS“) vypracovat návrh omezení rampování pro činný výkon na výstupu v souladu s čl. 137, odst. 3 a 4 SOGL.
- (2) Tento návrh metodiky Omezení rampování pro činný výkon na výstupu (dále jen „Metodika“) je vytvořen v rámci LFC bloku ČEPS jako nedílná součást Metodiky provozování bloku LFC v souladu s čl. 119 odst. 1 SOGL, schválené Energetickým regulačním úřadem (dále jen „ERÚ“) dne 19.3.2019.
- (3) Metodika bere v úvahu základní principy a cíle stanovené v čl. 4 odst. 1 SOGL s ohledem na zachování stabilního a bezpečného provozu synchronní soustavy. Cílem tohoto nařízení je mj. zajištění podmínek pro udržování požadované kvality frekvence v synchronně propojené oblasti Kontinentální Evropa, jejíž součástí je LFC blok ČEPS.
- (4) Metodika stanovuje v souladu s čl. 137 odst. 4 SOGL opatření na podporu plnění cílového parametru regulační odchylky frekvence a výkonové rovnováhy bloku LFC a ke zmírnění deterministických odchylek frekvence, přičemž bere v úvahu technické omezení výrobních modulů a odběrných jednotek. Tato opatření se týkají povinností výrobních modulů a odběrných jednotek ohledně dob rampování a maximálních gradientů změn činného výkonu, dále ohledně individuální doby spuštění rampování, a koordinace rampování mezi výrobními moduly, odběrnými jednotkami a spotřebou činného výkonu v bloku LFC.
- (5) Na základě čl. 6 odst. 3 písm. e) SOGL jsou metodiky a podmínky obsažené v dohodách o provozování bloku LFC dle čl. 119 SOGL, týkající se omezení rampování pro činný výkon v souladu s čl. 137 odst. 3 a 4 SOGL, předmětem schválení všemi regulačními orgány dotčeného regionu.
- (6) Změny činného výkonu na výstupu mají přímý vliv na plnění cílových parametrů regulační odchylky frekvence a výkonové rovnováhy (dále jen „FRCE“) bloku LFC a na deterministické odchylky frekvence. Na rychlé nebo skokové změny činného výkonu, zejména na změně obchodního intervalu, které nejsou dostatečně koordinovány, musí PPS reagovat využitím Služeb výkonové rovnováhy (dále jen „SVR“), přičemž rychlost reakce a objem těchto služeb jsou technicky i tržně limitovány a vzniklé odchylky FRCE jsou příčinou tzv. deterministických odchylek frekvence. Tyto v současné době dosahují až k hranici nouzového stavu soustavy dle čl. 18 odst. 3 SOGL.

předkládá tento návrh Metodiky, jakožto jediný PPS na území České republiky, ke schválení ERÚ.

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

Článek 1 Předmět a rozsah působnosti

- (1) Předmětem Metodiky je omezení změn činného výkonu na výstupu v souladu s článkem 137 odst. 4 SOGL.
- (2) Podmínky pro omezení změn činného výkonu se vztahují na všechny výrobní moduly a odběrné jednotky připojené do ES ČR.

Článek 2 Definice

- (1) Pro účely této Metodiky se uplatňuje vymezení pojmů podle SOGL, zákona č. 458/2000 Sb. o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) a Pravidel provozování přenosové soustavy (dále jen „Kodex PS“).

Článek 3 Doba rampování a maximální gradienty činného výkonu dle čl. 137 odst. 4 písm. a) SOGL

- (1) Maximální hodnota gradientu změny činného výkonu na výstupu a doba rampování se stanovuje takto:
  - a) pro výrobní moduly a odběrné jednotky, jejichž technologie umožňuje plynulou změnu činného výkonu v daném směru, na hodnotu 10 % instalovaného výkonu za minutu,
  - b) pro výrobní moduly a odběrné jednotky, jejichž technologie neumožňuje plynulou změnu v daném směru a jejichž plánovaná změna činného výkonu přesáhne 20 % instalovaného výkonu nebo 100 MW, povinnost rozložit takové změny v intervalu 5 minut před a 5 minut po začátku intervalu zúčtování odchylek a to v pravidelných časových rozestupech a v co nejmenších skokových změnách výkonu.
- (2) V případě, že jsou změny činného výkonu na výstupu vyvolány aktivací SVR, se uplatní doba rampování a hodnoty gradientu změny stanovené pro jednotlivé SVR v Kodexu PS – část II.

Článek 4 Individuální doba spuštění rampování dle čl. 137 odst. 4 písm. b) SOGL

- (1) Individuální doba spuštění rampování pro výrobní moduly a odběrné jednotky s gradientem změny činného výkonu větším než 50 MW/min se s ohledem na zmírnění deterministických odchylek frekvence stanovuje takto:

- a) Pro výrobní moduly a odběrné jednotky se sumární změnou výkonu větší než 350 MW je pro každý výrobní modul dána povinnost:
    - i. rozvržení doby nasazení (tj. fázování nebo ostavování) v intervalu 5 minut před a 5 minut po začátku intervalu zúčtování odchylek a to do pravidelných časových rozestupů a
    - ii. minimalizace skokových změn výkonu.
  - b) Pro provozovatele více výrobních modulů nebo odběrných jednotek je navíc dána povinnost rozvrhnout doby změny nasazení jednotlivých modulů v koordinaci se změnami výkonů tak, aby celkový průběh rampování byl lineární.
- (2) Odst. 1 se neuplatní v případě, že je změna výkonu výrobních modulů nebo odběrných jednotek vyvolána potřebou vyrovnání odchylky poskytovatele způsobené výpadkem jiných výrobních modulů, odběrných jednotek nebo zařízení pro ukládání energie.

Článek 5

Koordinace rampování mezi výrobními moduly, odběrnými jednotkami a spotřebou dle čl. 137 odst. 4 písm. c) SOGL

Koordinace rampování mezi výrobními moduly, odběrnými jednotkami a spotřebou činného výkonu není při respektování současného stavu řízení bilance ES ČR stanovena. Potřebu nastavení takové koordinace bude PPS dlouhodobě analyzovat a v případě potřeby bude předmětem aktualizace této Metodiky.

Článek 6

Opatření při nedodržování této metodiky

- (1) V případě opakovaného nedodržování podmínek stanovených touto metodikou ze strany provozovatele výrobního modulu nebo odběrné jednotky svolá PPS v souladu s částí VI Kodexu PS společnou poruchovou komisi s dotčeným provozovatelem výrobního modulu nebo odběrné jednotky, na které tento vysvětlí důvody nedodržení podmínek, a společně s PPS navrhne opatření ke zmírnění deterministických odchylek frekvence a snížení FRCE ES ČR.
- (2) Při opakovaném nedodržování podmínek stanovených touto metodikou ze strany provozovatele výrobního modulu nebo výrobní jednotky je PPS oprávněn v přípravě provozu nebo během operativního řízení nařídit provozovateli výrobního modulu nebo odběrné jednotky:
  - a) okamžité omezení změn činného výkonu na výstupu,
  - b) rozložení změn výkonu na výstupu vč. konkrétního času najíždění nebo odstavování výrobních modulů nebo odběrných jednotek.

Článek 7

Časový plán implementace metodiky

Metodika vstoupí platnost dle čl. 119 odst. 2 SOGL tři měsíce po jejím schválení ERÚ v souladu s čl. 6 odst. 3 písm. e) SOGL a to nejpozději 1. listopadu 2020.

Článek 8 Zrušovací ustanovení

V Metodice provozování bloku LFC schválené ERÚ dne 19.3.2019 se v článku 137 odstavec 4 text:

„Způsob naplnění článku: povinnosti z tohoto článku jsou definovány následovně:

- b) Doba rampování a minimální gradient změny jsou definovány pro různé podpůrné služby v Kodexu přenosové soustavy (dále jen „Kodex PS“) – část II. Maximální hodnota gradientu změny není stanovena.
- c) Individuální doba spuštění rampování pro bloky s gradientem větším než 50MW/min se s ohledem na zmírnění deterministických odchylek frekvence stanovuje následovně:
  - a) pro přečerpávací elektrárny se sumární změnou výkonu větší než 500 MW je změna nasazení jednotlivých bloků rozložena do intervalu 5 minut před a 5 minut po začátku intervalu zúčtování odchylek
  - b) výše zmíněné pravidlo neplatí v případě vyrovnání odchylky poskytovatele způsobené výpadkem zdrojů

Koordinace rampování mezi výrobními moduly, odběrnými jednotkami a spotřebou činného výkonu není stanovena.“

zrušuje a nahrazuje touto Metodikou.